

Vauhdin hurma, yksin ja yhdessä tekeminen, kädentaitojen kehittyminen, tekninen osaaminen.

Kai Ruusunen luettelee sujuvasti mahdollisia syitä, miksi rata-autot kiinnostavat alan harrastajia. Omalla kohdallaan hän ei ole määritellyt, mikä autoissa niin koukuttaa.

– Toiset tykkää mennä kaulaan, toiset metsälle, toiset haluavat tutkia vaikka vaakunoita. Minä olen innostunut keräilemään näitä autoja, hän tuumaa.

Ruususen harrastus juontaa juurensa lapsuuteen Riihimäelle. Rata-autoilla huristelu alkoi seitsemänvuotiaana, kun pihakaverit yhdistivät Scaletrix-ratansa viiden metrin vaihtibaanaksi. Lisää intoa Ruusunen sai paikallisen seurakunnan autoradalta, josta tuli moneksi vuodeksi lähes toinen koti.

Vuonna 2000 Ruusunen muutti Varsinais-Suomeen. Harrastus hiipui, kun ajoaikoja ei ollut. Vuonna 2004 hän löysi rompetorilta vanhan, hyväkuntoisen radan, jolle löytyi paikka kaverusten kimpapatallista Kaarinasta. Kipinä autoratoihin syttyi uudelleen.

Matkan varrella hän on rakentanut useita ratoja yhdistys- ja yrityskäyttöönkin. Nykyään hän vetää vapaaehtoistyönä autoratakerhoa Mikaelinseurakunnan tiloissa Turussa. Näin hän voi jakaa tietoa harrastuksesta, auttaa muita aloittamaan ja harrastaa itse.

Tällä hetkellä Ruusunen kokoelmissa on vajaat 200 rata-autoa. Tärkeimmät kauppa- ja huuto.net-sivustoilla. Ruusunen vierailee säännöllisesti myös rompetoreilla.

Hän kiinnittää huomiota auton malliin, ikään, kuntoon, ulkonäköön ja siihen, miten pitkään autoa on aikoinaan valmistettu. Jotkut keräilijät keskittyvät tietyn aikakauden autoihin, mutta Ruusunen on kaikkiruokainen.

– Voin ostaa mitä tahansa, mikä tulee sopivasti vastaan eikä tee liian isoa lovea lompakkoon.

Hän on myös valmis luopumaan: hän on myynyt kokoelmansa verran autoja vuosien varrella eteenpäin. Kalliina hän ei harrastusta pidä. Kokoelman halvimmat autot ovat maksaneet alle kymmenen euroa ja kalleimmat noin satasen.

Osa harrastusta on autojen kunnostaminen, jolle Ruusunen on omistanut yhden huoneen omakotitalostaan. Ekologisuus

on tärkeää, joten hän ei heitä roskeen, vaan jättää rikkinäiset autot odottamaan tulevaa käyttöä.

– Itselle saattaa kulkeutua vaikka kolme samanlaista rikkoutunutta yksilöä, joista saa niputettua yhden toimivan. Näin on yksi auto taas elvytetty.

Ruusunen on mukana Suomen Scaletrix-harrastajat ry:ssä, joka järjestää 12 rata-autokilpailua vuodessa. Hän on mielissään siitä, että kilpailuja on järjestetty keskeytyksettä vuodesta 1994 alkaen.

– Isommilla autoilla kilpailee yleensä 26–30 harrastajaa, pienemmillä 10–15 harrastajaa.

Kai Ruusunen naurahtaa, että autoilla ajaminen ja varsinkin kilpaileminen vetää suun vakavaksi. Kuskeilla on ihan omat tyyliinsä ja kilpaillessa tunteet kuohuvat helposti.

Kun Ruusunen esittelee 1960- ja 1970-luvuilla rakennettuja keräilyaarteitaan, hän toteaa, että vintage-autoilla ei ole asiaa tavallisiin kilpailuihin. Ne ovat toivotto- man hitaita ja painavat liikaa.

Parhaimmissa kilpa-autoissa on kaikki herkut hiilikuituosista jousitukseen. Ruusunen mukaan kilpailija saa merkittävää etua siitä, että on rakentanut autonsa omaa ajotyyliään vastaavaksi. Kilparadoilla sekunnin tuhannesosillakin on merkitystä.

Ruusunen kertoo menestyneensäkin kilpailuissa, kun ”kalusto ja mies olivat kunnossa”. Kilpaileminen ei ole kuitenkaan koskaan ollut hänelle itse tarkoitus.

Tammikuun ajan Ruusunen harrastus keräilyhelmineen on esillä näyttelyssä Turun pääkirjastossa.

Hän haluaa, että suurimman osan vuodesta laatikoissa tai vitriineissä lymyävät autot toisivat iloa muillekin. Samalla hän haluaa tuoda esiin, että Turussakin voi harrastaa lajia.

Ruusunen mielestä rata-autoilu tarjoaa digipeleille käsin kosketeltavan vaihtoehdon: radalla vaikuttavat todelliset fysiikan lait. Hän itse arvelee olevansa aina tavalla tai toisella tekemisissä rata-autojen kanssa.

– Niin kauan kuin intoa riittää, niin miksi ei?

Ajetaan autorataa -näyttely

→ Kai Ruusunen rata-autokokoelmista tammikuun ajan Turun pääkirjastossa.

Autoratakerho kouluikäisille

→ Maanantaisin klo 14–16 Mikaelinseurakunnan Mikonmökissä (Puistokatu 24).

↑ Kai Ruusunen on kerännyt nykyistä kokoelmaansa 2000-luvun alkupuolelta lähtien.

← Rata-autolla ajaminen vaatii Kai Ruusunen mukaan kunnan keskittymisen. Kilpailuissa sekunnin tuhannesosillakin on merkitystä.